

Sociální práce v rámci zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi

- Činnosti sociální práce sociálních pracovníků krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a pověřených obecních úřadů byly ukotveny zákonem č. 366/2011 Sb., s účinností od 1. 1. 2012.
- Činnosti sociální práce řeší sociální pracovníci v přenesené působnosti podle §92, §93 a §93a) zákona o sociálních službách, problémy u osob nacházejících se v nepříznivé sociální situaci a podle §63, §64 a §65 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, problémy osob ohrožených hmotnou nouzí.
- **§ 109** - zákona o sociálních službách, taxativně vyjmenovává činnosti sociálního pracovníka, které může vykonávat pouze sociální pracovník, jedná se o sociální šetření, zabezpečení sociální agendy včetně řešení sociálně právních problémů v zařízeních poskytujících služby sociální péče, sociálně právní poradenství, analytickou, metodickou a koncepční činnost v sociální oblasti, odborné činnosti v zařízeních poskytujících služby sociální prevence, depistážní činnost, poskytování krizové pomoci, sociální poradenství a sociální rehabilitaci, dále zjišťuje potřeby obyvatel obce a kraje a koordinuje poskytování sociálních služeb.

Sociální pracovník - odborná způsobilost

- Podle odst. 4 písm. d) § 110 zákona platí, že cit.: „Odbornou způsobilostí k výkonu povolání sociálního pracovníka je:
- a) vyšší odborné vzdělání získané absolvováním vzdělávacího programu akreditovaného podle zvláštního právního předpisu v oborech vzdělání zaměřených na sociální práci a sociální pedagogiku, sociální pedagogiku, sociální a humanitární práci, sociální práci, sociálně právní činnost, charitní a sociální činnost,
- b) vysokoškolské vzdělání získané studiem v bakalářském, magisterském nebo doktorském studijním programu zaměřeném na sociální práci, sociální politiku, sociální pedagogiku, sociální péči, sociální patologii, právo nebo speciální pedagogiku, akreditovaném podle zvláštního právního předpisu“ .
- **Zákon č.254/2014 Sb., v přechodném ustanovení čl. II odst. 7- řeší výše uvedené uznání vzdělání SP i po účinnosti novel.**

Platové předpisy a zařazení zaměstnanců/sociálních pracovníků podle náročnosti činností

- S účinností od 1. 1. 2018 došlo k úpravě zařazení prací do platových tříd v povolání 2. 08. 02 Sociální pracovník, a to konkrétně nařízením vlády č. 399/2017 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, nařízení vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností, a nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech, ve znění pozdějších předpisů. Dále k tomuto datu nabylo účinnosti nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě.
- Podle § 109 zákona o sociálních službách má sociální pracovník mimo jiné povinnost vykonávat samostatné odborné poradenství, sociální šetření a depistážní činnost. Všechny tyto práce jsou v katalogu prací zařazeny do platových tříd s tím, že sociální šetření se **dělí podle náročnosti činností** na cit.: „**Provádění cíleného sociálního šetření u osob nacházejících se**

- v nepříznivé sociální situaci, analýza této situace a poskytování navazujícího sociálního poradenství k jejímu řešení.“ zařazené v 10. platové třídě a cit.: „Provádění komplexního sociálního šetření ve vyloučených lokalitách nebo obdobně ohroženém prostředí, jeho odborná analýza, poskytování odborného sociálního poradenství a tvorba individuálních plánů v jeho rámci.“ zařazené v 11. platové třídě.
- Sociální pracovníci obecních úřadů se zaměřují právě na osoby ve výše uvedeném prostředí (tzn. to, jsou i osoby nacházející se v hmotné nouzi a nepříznivé sociální situaci), které vyhledávají především depistážní činností, a u těchto osob následně vykonávají uvedené „**komplexní sociální šetření**“, které je důležité pro další realizaci činností sociální práce s těmito osobami.

- Výkon činností sociální práce se ve svých různých formách zaměřuje na rozmanité, komplexní vztahy mezi lidmi a jejich prostředím. Jejím úkolem je umožnit všem lidem plně rozvinout své možnosti, obohatit jejich životy a předcházet selhání. Odborná sociální práce je zaměřena na zvládání obtíží a navození změny. Sociální práce je vzájemně provázaný systém hodnot, teorie a praxe.
- Výkon činností sociální práce se dále zaměřuje na společenské bariéry, nerovnosti a nespravedlnosti. Reaguje na krize a akutní situace stejně jako na každodenní osobní a společenské problémy. Činnosti sociální práce využívá paletu dovedností, postupů a činností spojených jejím celkovým zaměřením na člověka a jeho prostředí. Způsoby intervence zahrnují primárně na osobu zaměřené psychosociální procesy stejně jako zapojení do sociální politiky, plánování a rozvoje. Patří sem poradenství, klinická sociální práce, skupinová práce, sociálně pedagogická práce a rodinná terapie i snaha pomoci lidem získat služby a zdroje v jejich společenství

- Způsoby intervence rovněž zahrnují organizování komunit a zapojení do společenských a politických akcí s dopadem na sociální politiku a ekonomický rozvoj. Celkové zaměření sociální práce je společné, ovšem priority každodenní praxe se v každé zemi liší v závislosti na kulturních, historických a socio-ekonomických podmínkách
- Z výše uvedeného vyplývá, že **odbornou zejména terénní sociální prací sociální pracovníci zabraňují sociálnímu vyloučení osob, pomáhají potřebným osobám řešit jejich nepříznivou situaci a začlenit je zpět do většinové společnosti.** Z praxe také vyplývá, že pokud je dostatek sociálních pracovníků, kteří se plně věnují potřebným osobám pak se předchází sociálnímu vyloučení a sociálním nepokojům

Současná právní úprava – katalogu prací v oblasti sociálních služeb

- .

2.08.01 PRACOVNÍK V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

- **4. platová třída**

- 1. Provádění úkonů pečovatelské služby u mobilních a imobilních osob, komplexní péče o jejich domácnost. Provádění pečovatelských úkonů v péči o děti a dospělé osoby.
- 2. Poskytování přímé obslužné péče o osoby, podpora jejich soběstačnosti, nácvik jednoduchých denních činností a poskytování pomoci při osobní hygieně a oblékání osob, manipulace s přístroji, pomůckami a prádlem a udržování čistoty a hygieny u osob.

- **5. platová třída**

- 1. Provádění obtížných pečovatelských prací spojených s přímým stykem s klienty s fyzickými a psychickými obtížemi. Pomoc při zajištění chodu domácnosti, nákupy, péče o prádlo, donášky paliva a provádění pohybové aktivizace klientů. Vedení klienta k samostatnosti, nácvik dovedností, rozvíjení jeho vlastních schopností při sebeobsluze a pomoc při naplňování jeho osobních cílů.

-

- 2. Podpora při vytváření, prohlubování a upevňování základních hygienických a pracovních návyků při péči o klienty. Spolupráce na posilování sociálních a společenských kontaktů klientů (základní výchovná nepedagogická činnost).
- 3. Sledování potřeb klienta a vedení individuálních záznamů o průběhu sociální služby (tzv. klíčový pracovník v sociálních službách). Řešení záležitostí spojených s poskytovanou službou, případně zprostředkování kontaktu klienta s kompetentním pracovníkem.

- **6. platová třída**

- 1. Komplexní provádění pečovatelských činností včetně prací spojených s přímým stykem s osobami s fyzickými a psychickými obtížemi, zajišťování sociální pomoci při uplatňování práv, oprávněných zájmů a zajišťování osobních záležitostí. Provádění dílčích sociálních depistáží pod vedením sociálního pracovníka a psychická aktivizace klientů, sociálně-pečovatelské (výchovné) práce s dětmi. Zprostředkování kontaktů se společenským prostředím.

- 2. Provádění asistenční služby a osobní asistence klientům zdravotně postiženým s fyzickým, mentálním nebo psychickým handicapem bez omezení místa a času, podle jejich aktuální potřeby. Kompenzace postižení při naplňování základních životních potřeb (pečovatelská činnost).
- 3. Působení na vytváření, prohlubování a upevňování pracovních návyků klientů názorným předváděním řemeslných a jiných prací, vytváření pozitivních mezilidských vztahů, rozvíjení jemné motoriky. Nácvik denních běžných činností (základní výchovná nepedagogická činnost).
- 4. Vytváření vztahů klientů k živým tvorům včetně péče o ně (základní výchovná nepedagogická činnost).

7. platová třída

- 1. Fixace získaných hygienických, společenských a pracovních návyků u mentálně postižených klientů (základní výchovná nepedagogická činnost).
- 2. Rozvíjení pracovních návyků, pracovní aktivity a individuální manuální zručnosti klientů. Zajišťování materiálu a pomůcek pro pracovní výcvik klientů.

- Provádění speciálních pracovních postupů a používání nástrojů, pracovních pomůcek a různých materiálů (základní výchovná nepedagogická činnost).
- 3. Zajišťování zájmové a kulturní činnosti v zařízeních sociálních služeb (základní výchovná nepedagogická činnost).
- 4. Vyhledávání, organizování a provádění volnočasových aktivit zaměřených zejména na rozvíjení osobnosti, zájmů, znalostí a tvořivých schopností klientů formou výtvarné, hudební, dramatické nebo pohybové výchovy (základní výchovná nepedagogická činnost).
- **8. platová třída**
- 1. Organizování, odborné a ekonomické zajišťování pečovatelské služby, osobní asistence a asistenční služby v okrsku. Řešení jednodušších sociálně-právních a zdravotních problémů a spolupráce při provádění sociální depistáže v okrsku.
- 2. Zpracování metodiky, organizování a zajišťování přímé obslužné péče a základní výchovné nepedagogické činnosti v rámci provádění příslušné služby sociální péče včetně provádění prací souvisejících s přípravou těchto procesů (základní výchovná nepedagogická činnost).

- 3. Poskytování nebo zprostředkování neodkladné pomoci osobám vystaveným stálému vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života formou distanční hlasové a elektronické komunikace.
- 4. Plánování průběhu poskytování sociální služby včetně jejího hodnocení podle osobních cílů, potřeb a schopností klienta.
- **9. platová třída**
- 1. Komplexní koordinace a zajišťování pečovatelské služby, osobní asistence a asistenční služby ve větším územním celku po odborné, metodické, provozní a ekonomické stránce včetně kontrolní činnosti. Provádění psychosociální podpory a podle potřeby akutní sociální intervence. Odborné zajišťování pečovatelských služeb v chráněném bydlení.
- 2. Komplexní koordinace a souhrnné zajišťování přímé obslužné péče a základní výchovné nepedagogické činnosti v rámci poskytování více služeb sociální péče.

- **10. platová třída**

- - 1. Provádění cíleného sociálního šetření u osob nacházejících se v nepříznivé sociální situaci, analýza této situace a poskytování navazujícího sociálního poradenství k jejímu řešení.
 - 2. Posuzování individuálních potřeb osob, skupin a komunit v nepříznivé sociální situaci, tvorba návrhů jejího řešení, společné plánování a hodnocení.
 - 3. Zajišťování sociální prevence a poskytování sociálně-právního poradenství, sociální podpory a pomoci osobám, skupinám, rodinám a dětem v nepříznivé sociální situaci, sociálně vyloučeným či sociálním vyloučením ohroženým, osobám po ukončení hospitalizace nebo pobytové léčby závislostí, osobám bez přístřeší, osobám v bytové nebo hmotné nouzi či osobám bytovou nebo hmotnou nouzí ohroženým, osobám a rodinám ohroženým sociálním vyloučením z důvodu péče o osobu závislou na péči jiné fyzické osoby a osobám ohroženým násilným chováním vykázané osoby včetně vedení případové dokumentace a zpracování citlivých dat.

- 4. Řešení nepříznivé sociální situace osob, rodin, skupin nebo komunit s využitím metod a technik sociální práce, která je souhrnem odborných činností a postupů k řešení sociálních problémů a utváření žádoucích životních podmínek pro sociální fungování jedince, skupiny či komunity a podporující sociální spravedlnost, sociální soudržnost, prosazování lidských práv, sociální změnu a rozvoj a respektování lidské důstojnosti.
- 5. Zajišťování spolupráce a vzájemné informovanosti mezi intervenčními centry, poskytovateli sociálních služeb, poskytovateli zdravotních služeb, orgány sociálně-právní ochrany dětí, obecními a krajskými úřady, Policií České republiky, obecní policií a orgány veřejné moci.
- 6. Tvorba koncepce sociální práce v zařízeních sociálních služeb, v zařízeních sociálně-právní ochrany dětí, ve zdravotnických zařízeních nebo v záchranných zařízeních.

- 7. Zajišťování a provádění specializované sociální prevence, posuzování příčin negativních jevů a navrhování a realizace preventivních opatření.
- 8. Zajišťování a provádění sociálně-výchovné prevence negativních jevů a sociální práce s osobami, skupinami nebo komunitami sociálně vyloučenými nebo ohroženými sociálním vyloučením.
- 9. Samostatné zpracovávání individuálních socioterapeutických plánů, samostatné provádění socioterapie směřující k sociální rehabilitaci a integraci.

- **11. platová třída**

- 1. Samostatné zajišťování a poskytování odborného sociálního poradenství a provádění sociální práce s rodinami, jednotlivci nebo skupinami v krizových situacích a poskytování krizové intervence, krizové pomoci a sociální rehabilitace.
- 2. Depistážní činnost zaměřená na vyhledávání jednotlivců, rodin a skupin osob ohrožených sociálním vyloučením, osob ohrožených sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu, osob, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, osob, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností, včetně poskytování odborného sociálního poradenství a zprostředkování sociálních služeb.

- 3. Provádění komplexního sociálního šetření ve vyloučených lokalitách nebo obdobně ohroženém prostředí, jeho odborná analýza, poskytování odborného sociálního poradenství a tvorba individuálních plánů v jeho rámci.
- 4. Sociální práce zaměřená na jednotlivce, rodiny a skupiny se zvýšeným rizikem sociálního vyloučení nebo výskytem problémů v osobním nebo sociálním vývoji. Sociální práce ve střediscích drogové a jiné závislosti.
- 5. Tvorba koncepce a strategie výkonu sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob, skupin nebo komunit.

- **12. platová třída**
- 1. Poskytování odborného sociálně-právního poradenství v oblasti rodinných vztahů, zdravotního a psychického onemocnění či postižení, sociálně-patologických nebo kriminálních jevů.
- 2. Provádění náročných metodických a specializovaných kontaktních činností se zaměřením na jednotlivce, rodiny a skupiny osob se zvýšeným rizikem sociálního vyloučení nebo vzniku problémů v osobním a sociálním vývoji.

- 3. Příprava a koordinace sociálně-preventivních programů na ochranu týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí, týraných a zanedbávaných seniorů nebo osob se zdravotním postižením, usměrňování péče o děti vyžadující zvýšenou pozornost, posuzování a řešení zvláště složitých a výjimečně obtížných případů ohrožených dětí.
- **13. platová třída**
- 1. Tvorba a rozvoj metod sociální práce včetně aplikace nejnovějších poznatků z psychologie, speciální pedagogiky, sociologie, pedagogiky, práva a jiných společenských věd.

2.10.13 REFERENT SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

- **6. platová třída**
 - 1. Provádění dílčích šetření romských komunit (romský asistent) a jiných národnostních menšin v regionu podle kritérií demografických, sociálně-ekonomických, vzdělanostních apod. pod odborným vedením a hledání způsobu komunikace mezi jednotlivci, komunitou a orgány veřejné moci.
- **8. platová třída**
 - 1. Zajišťování agendy osob se statutem uprchlíka na území České republiky včetně jejich integrace.
 - 2. Poskytování konkrétních forem podpory a pomoci osobám v obtížné životní situaci.
 - 3. Zajišťování agendy umísťování v bytech zvláštního určení a bytech vyčleněných pro bydlení seniorů a osob se zdravotním postižením.
-

- **9. platová třída**

- 1. Zajišťování specializovaných a zvláště složitých agend důchodového pojištění, nemocenského pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Posuzování nároků na dávky, které vyžadují rozsáhlá šetření nebo komplexní aplikaci několika právních předpisů a jejich vzájemných vazeb, rozhodování o plnění povinností a vymáhání pohledávek a sankčních opatření při neplnění povinností.
- 2. Zajišťování pomoci a podpory osobám v obtížné životní situaci. Poskytování informací osobám v oblasti sociální péče a prevence a zajišťování pomoci při vyhledávání a zprostředkování sociálních služeb. Navrhování preventivních a provádění okamžitých opatření podle aktuálního stavu a zprostředkovávání poskytnutí finanční a věcné pomoci osobám v obtížné životní situaci.
-

- 3. Komplexní výkon agendy péče o staré osoby nebo osoby se zdravotním postižením.
- 4. Zajišťování komunikace a dalších vztahů romských komunit na území regionu s orgány veřejné moci včetně návrhů příslušných opatření směřujících ke včlenění romských komunit do sociálních vazeb měst a obcí, provádění potřebné poradenské a konzultační činnosti k romské problematice, řešení zásadních problémů romských komunit v oblasti občanského soužití, zaměstnanosti, vzdělání, sociální a dalších (romský poradce).
- 5. Zajišťování protidrogové politiky v rámci regionu, provádění odborných prací souvisejících s prevencí drogových závislostí, organizace a koordinace preventivních protidrogových akcí v rámci regionu a koordinace činnosti protidrogové komise.
-

- **10. platová třída**

1. Koordinace a usměrňování provádění důchodového pojištění, nemocenského pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti v zásadních záležitostech ve vymezené působnosti.

2. Zajišťování sociálně-právní ochrany dětí.

3. Koordinace a usměrňování jednotlivých oborů sociálních věcí, například péče o rodinu a děti včetně osob potřebujících zvláštní péči, sociální prevence nebo sociálních služeb.

4. Stanovování směrů a zásad ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi a protidrogové politiky v rámci daného území.

5. Samostatné zpracovávání sociální anamnézy, sociální diagnózy a individuálních socioterapeutických plánů, samostatné provádění socioterapie směřující k sociální rehabilitaci a integraci.

- 6. Koordinace a metodické usměrňování činností romských poradců a zpracovávání koncepce problematiky etnických menšin při vyšších územně samosprávných celcích včetně navrhování příslušných opatření zejména v oblasti zaměstnanosti, dopravy, bydlení, péče o zdraví, školství, sociálního zabezpečení, společenského a kulturního života orgánům kraje, vládě nebo ústředním správním úřadům (koordinátor romských poradců).
- 7. Koordinace a usměrňování tvorby střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb a zajišťování místní a typové dostupnosti sociálních služeb.
- 8. Zajišťování náhradní rodinné péče.
- 9. Sociální práce s dětmi, které spáchaly trestný čin nebo čin jinak trestný, a s dětmi páchajícími přestupky. Plnění úkolů orgánu sociálně-právní ochrany dětí (kurátor pro děti a mládež).
-

- 10. Koordinace prarodinných služeb a zajišťování jejich místní a typové dostupnosti.
- 11. Vyhodnocování situace ohroženého dítěte a jeho rodiny, tvorba individuálních plánů ochrany dítěte, organizace případových konferencí pro řešení konkrétních situací ohrožených dětí a jejich rodin, poskytování sociální práce a koordinace řešení případů ohrožených dětí.
- 12. Výkon veřejného poručenství a opatrovnictví dětí.
- **11. platová třída**
- 1. Konzultační činnost a aprobace ve zvláště složitých agendách důchodového pojištění, nemocenského pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti.

- 2. Metodická a odborná koordinace provádění důchodového a nemocenského pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.
- 3. Tvorba koncepce sociální nebo rodinné politiky na daném území.
- 4. Samostatné zajišťování sociální diagnózy a terapie, realizace nebo prosazování sociálních opatření, odborné práce při socializaci a resocializaci (sociální kurátor), poradenská činnost a vyhodnocování poradenských testů.
- 5. Zpracovávání koncepce protidrogové politiky kraje nebo hlavního města Prahy.
- 6. Komplexní výkon inspekce poskytování sociálních služeb.
-

- 7. Koordinace a usměrňování tvorby střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb a zajišťování místní a typové dostupnosti sociálních služeb kraje nebo hlavního města Prahy.
- 8. Kontrola, metodické usměrňování a koordinace výkonu sociálně-právní ochrany dětí nebo výkonu sociální práce v působnosti obce s rozšířenou působností, kraje nebo hlavního města Prahy.
- 9. Odborné posuzování žadatelů a dětí pro potřeby zprostředkování náhradní rodinné péče krajským úřadem, výběr vhodných osvojitelů a pěstounů pro konkrétní dítě, zajišťování poradenské pomoci osvojitelům a pěstounům, zajišťování agendy pověřování k výkonu sociálně-právní ochrany dětí právníckými a fyzickými osobami včetně kontroly pověřených osob.
-

- 10. Komplexní výkon registrace v rámci poskytování sociálních služeb, posuzování podmínek pro poskytování sociálních služeb při posuzování žádosti o registraci a kontrola jejich plnění.
- 11. Koordinace, usměrňování a kontrola výkonu veřejného opatrovnictví obcemi v působnosti kraje nebo hlavního města Prahy.
- **12. platová třída**
- 1. Celostátní koordinace a metodické usměrňování výkonu státní správy v oblasti důchodového a nemocenského pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.
- 2. Koordinace a metodické usměrňování výkonu státní správy v oblasti sociální práce, sociálně-právní ochrany dětí a veřejného opatrovnictví na úrovni krajů nebo hlavního města Prahy.

- **13. platová třída**
- 1. Tvorba koncepce výkonu správy důchodového pojištění, nemocenského pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.
- 2. Tvorba koncepce důchodového pojištění a nemocenského pojištění vymezených skupin pojištěnců.
- 3. Celostátní koordinace a metodické usměrňování důchodového, nemocenského nebo úrazového pojištění.
-

Děkuji Vám za pozornost